سال بیست و هشتم ■ شماره ۸۰۶۰ ■ چهارشنبه ■ ۲ آذر ۱۴۰۱

ایران

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول: محمدحسن روزی‌طلب
جانشین مدیر مسئول و سردبیر: کمیل نقی‌پور

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پیامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۵۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
چاپ: چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام‌جم
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱)
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲
http://irannewspaper.ir

اذان ظهر ۱۱/۵۱ | اذان مغرب ۱۷/۱۳ | نیمه شب شرعی ۲۳/۰۷ | اذان صبح فردا ۵/۲۱ | طلوع آفتاب فردا ۶/۴۹

سخن روز

امام علی علیه‌السلام:
چون با برادران خود رو به رو شدید و دست دادید و خوشرویی و گشاده‌رویی نشان دادید، هنگام جدا شدن گناهانتان ریخته است.
الخصال: ص ۶۳۳ ح ۱۰

چراغ تئاتر باید همیشه روشن بماند

ناصر ممدوح: چراغ تئاتر باید همیشه روشن باشد یکی به این دلیل که تئاتر تنها شغل و منبع درآمد بسیاری از فعالان این عرصه به شمار می‌آید. در بعضی از پروژه‌ها بازیگران کم یا زیاد مبلغی از قرارداد خود را دریافت می‌کنند اما تهیه‌کنندگان بیش از همه متضرر می‌شوند و سرمایه‌شان در خطر است. در هر حال برای روی صحنه رفتن یک اثر نمایشی ماه‌ها وقت و انرژی صرف می‌شود و ثمره این تلاش با حضور مخاطبان و اجرای کار به بار می‌نشیند. به عقیده من در هر شرایطی باید دولت و اداره کل هنرهای نمایشی از اجراهای روی صحنه حمایت کنند تا تئاتر رونق بگیرد و این توجه به هنر بویژه تئاتر باعث می‌شود مردم به حضور در سالن‌های تئاتر و تماشای آثار نمایشی عادت کنند.

بخشی از صحبت‌های این هنرمند در گفت‌وگو با ایران تئاتر

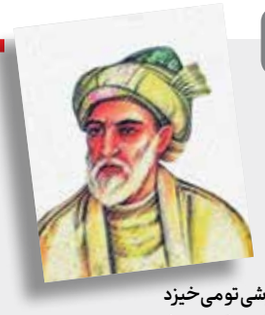

فرامشی ز فراموشی تو می‌خیزد
اگر تو یاد کنی، یاد می‌کنیم تو را
اگر تو برگ علایق ز خود بیفشانی
بهار عالم ایجاد می‌کنیم تو را

صائب تبریزی

نـــگاره

نیما شاه‌میری

گردش این روزهای جهان بر محور فوتبال

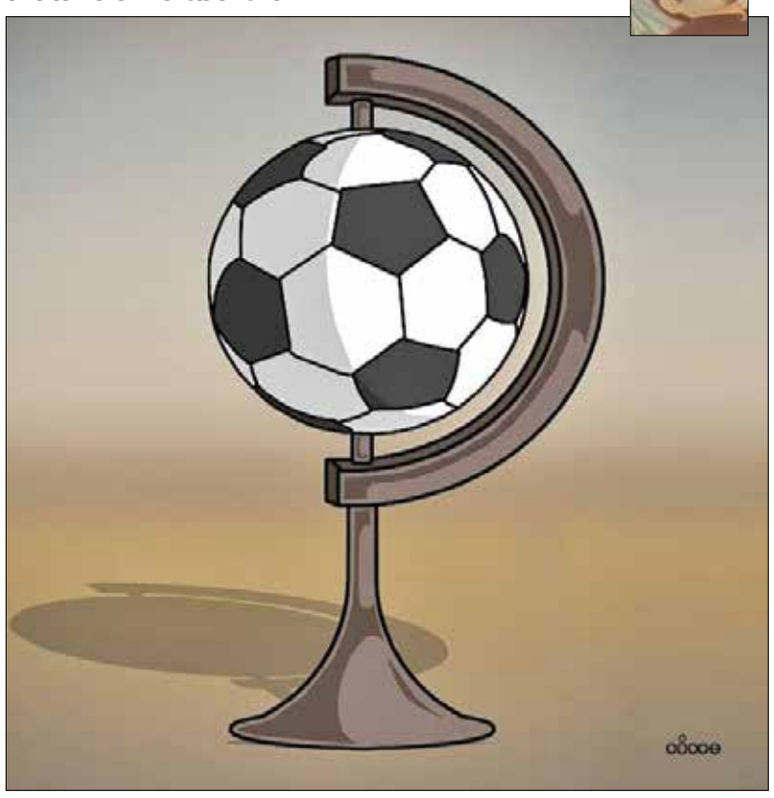

هنرمندان در فضای مجازی

فضای مجازی اهالی فرهنگ و هنر معرف کارهای تازه نویسندگان و هنرمندان است. همچنین اشاره شده به سالروز درگذشت غلامحسین درویش خان هنرمند نام آشنای حوزه موسیقی.

■ **یاد**

امروز ۲ آذر مصادف است با درگذشت غلامحسین درویش که همه او را به نام درویش‌خان می‌شناسند. علت شهرت وی به نام درویش‌خان، این بود که پدرش هنگام صدا زدن وی، از لفظ «درویش» استفاده می‌کرد و همین نام بعدها به عنوان نام خانوادگی غلامحسین برگزیده شد و او به درویش‌خان یا غلامحسین‌خان درویش معروف شد. درویش‌خان از هنرمندان نامی و استادان موسیقی سنتی ایرانی اواخر دوره قاجار و از افراد صاحب سبک و تأثیرگذار بر موسیقی ایرانی است. تصنیف «بهاردلکش»، تصنیف «زمن نگارم» و چند رنگ و پیش‌درآمد از آثار بجا مانده از او است. روح‌الله خالقی در کتاب خود درباره درویش‌خان چنین گفته: «درویش تار و سه‌تار هر دو را نیکو می‌نواخت. مضراب ریز نازک و خوش‌آوازی داشت و پنجه‌اش لطیف و تند و مخصوصاً ذوق و سلیقه‌اش بسیار خوب و نوای سازش گرم و پخته بود...» این هنرمند بزرگ در نواختن تار تبحر بسیاری داشت و در دوران او تار دارای پنج سیم (دو سیم سفید، دو سیم زرد، و یک سیم بم) بود. اما با نگاه به سه‌تار به فکر افتاد سیم دیگری به تار بیفزاید و از آن هنگام تار دارای شش سیم شد و این عمل باعث ایجاد کوک‌های متنوع و جدید در تار شد. همچنین درویش‌خان به عنوان نخستین قربانی سوانح رانندگی در ایران شناخته می‌شود.

■ **نما و رسانه**

مستند ورزشی «آخرین آرزوی سیروس» به تهیه کنندگی، کارگردانی و نویسندگی سجاد ترابی امروز چهارشنبه ۲ آذرماه ساعت ۳۰ دقیقه بامداد از شبکه پنج سیما پخش می‌شود. این مستند درباره سرگذشت زندگی مرحوم سیروس قایقران، فوتبالیست فقید است که خیلی‌ها او را به عنوان یکی از ستاره‌های دهه ۶۰ فوتبال ایران می‌شناسند. در این مستند فضایل اخلاقی و روند رشد این ستاره فوتبالی تا رسیدن به تیم ملی به تصویر کشیده می‌شود و با چند تن از فوتبالیست‌های آن دوران نیز گفت‌وگو شده است. همچنین در پایان چگونگی فوت ایشان و مراسم تشییع او برای مخاطبان نمایش داده می‌شود.

گروه سازنده تاک‌شوی «طناز» از تصمیم خود برای پایان‌دادن به فاز اول تصویربرداری این پروژه خبر داد. تصویربرداری این برنامه بعد از گذشت بیش از دو ماه از زمان آغاز پروژه فاز اول آن به دلیل شرایط اجتماعی پایان یافت. «طناز» عنوان رئالیتی تاک‌شوی جدیدی است که با میزبانی کمال تبریزی نویسنده و کارگردان باسابقه سینما و تلویزیون و در اولین تجربه او در کسوت مجری، گفت‌وگوهایی متفاوت و عمیق را با جمعی از چهره‌های مطرح سینما و تلویزیون رقم می‌زند.

درگذشت «گری فردریکسن» تهیه کننده برنده اسکار سه‌گانه «پدرخوانده» و فیلم «اینک آخرالزمان» در سن ۸۵ سالگی از خبرهای دنیای سینمای جهان است. «گری فردریکسن» در سال ۱۹۷۵ جایزه اسکار بهترین فیلم را به صورت مشترک با «فرانسیس فورد کاپولا» کارگردان و دیگر تهیه‌کننده فیلم «پدرخوانده ۲» دریافت کرد و یک بار دیگر نیز برای فیلم «اینک آخرالزمان» نامزد اسکار شده بود.

خبر دیگر در سینمای جهان درگذشت «میکی کوهن» آخرین بازمانده از نسل بازیگران فیلم کلاسیک «بر باد رفته» در سن ۹۰ سالگی است. «میکی کوهن» در دهه‌های ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ میلادی، کودک بازیگری بود که فهرست بلند فیلم‌هایش، آثاری چون «بر باد رفته» و «اتوبوسی به نام هوس» را شامل می‌شد و او آخرین بازمانده از نسل بازیگران فیلم «بر باد رفته» بود که در نقش «بیو ویلکس» فرزند اشلی و ملانی ویلکس بازی می‌کرد که توسط «لسلی هاوارد» و «اولیویا دی هاویلند» بازی می‌شد.

خبر بعدی از آن سوی آب‌ها، برگزاری مراسم جوایز بین‌المللی امی ۲۰۲۲ بود. این برنامه پنجاهمین دوره اهدای جوایز امی بین‌المللی با بررسی برنامه‌هایی از ۲۳ کشور در ۱۵ رشته و از میان ۶۰ نامزد بود که برگزار شد. در این برنامه که در نیویورک برگزار شد سونگ جونگ لی بازیگر کره‌ای جایزه بین‌المللی امی را به میکلی لی نایت رئیس گروه سی‌جی اهدا کرد و ایوا دوورنی جایزه بین‌المللی مؤسس امی را دریافت کرد. جایزه بهترین مستند به «بچه‌های داعش، فلاکت جنگ» از فرانسه و بهترین مستند ورزشی به «ملکه سرعت» از بریتانیا اهدا شد.

■ **نغمه و نوا**

خبر دنیای موسیقی برگزار نشدن نشست‌های پژوهشی خانه موسیقی است. خبری که روز یکشنبه در جلسه کانون پژوهشگران خانه موسیقی ایران با حضور اعضای هیأت مدیره برگزار شد. دراین جلسه حمیدرضا عاطفی، حمیدرضا اردلان، بهروز وجدانی، امیرعباس ستایشگر و بهروز مبصری حضور داشتند و عنوان شد به دلیل شرایط اجتماعی نشست‌های پژوهشی این کانون که هر ماه برگزار می‌شد تا اطلاع ثانوی برگزار نمی‌شود.

■ **کتاب**

کتاب کودک «قهرمان به شکل خودم» به نویسندگی و تصویرگری کلر ژوبرت و توسط انتشارات «راه یار» چاپ و روانه بازار نشر شد. «قهرمان به شکل خودم»؛ داستانی کودکانه درباره قهرمان ملی‌مان، سردار شهید حاج قاسم سلیمانی است که به کوشش مجموعه «خانه همبازی» تهیه شده است.

اهمیت زبان در فضای مجازی

فرهنگستان

دکتر مسعود قیّومی
مدیر گروه زبان و رایانه فرهنگستان زبان و ادب فارسی

در سال‌های اخیر، اینترنت جایگاه پرنفوذی در زندگی انسان داشته است. جایگزینی روش‌های سنتی در ارتباطات با استفاده از رایانامه و پیام‌رسان و همچنین استفاده از وب به‌عنوان اولین انتخاب افراد برای جست وجوی اطلاعات و داشتن سرگرمی‌های موردعلاقه‌شان از جمله کاربردهای اولیه اینترنت بوده است.

در ابتدای ورود اینترنت به زندگی بشر، نگاه بنیادی معطوف به فناوری بود، ولی بعدها این نگاه به انسان‌ها، اهداف و ویژگی‌های آنها معطوف شد. از همان زمان، به اینترنت به‌طور روزافزون از دیدگاه اجتماعی نگریسته شد و درنتیجه، نقش زبان مهم‌تر و برجسته‌تر شد. در واقع باوجود دستاوردهای فناورانه قابل‌توجه و برجستگی بصری و بازنمایی تصویری این پدیده، این ماهیت زبانی آن است که اهمیت وافری یافته و سبب انتقال اطلاعات به مخاطب شده است. اگر بپذیریم که ظهور اینترنت یک انقلاب است، باید اذعان کرد این انقلاب از جنس زبان است. در واقع ظهور اینترنت و توسعه سریع ارتباطات الکترونیکی به ظهور نوع جدیدی از زبان انجامیده است. حال سؤال اینجاست که اینترنت چگونه و با چه روندی بر زبان تأثیر می‌گذارد. این سؤال نوعی نگرانی در خود مستتر دارد و بالطبع دیدگاهی بنیادی برای پاسخ به این سؤال وجود دارد. از زمانی که گفت‌وگو و تبادل زبانی در اینترنت شروع به حکمرانی کرده است، استانداردهای زبانی در حال از بین رفتن است و الگوهای کاربرد زبان، پیش‌بینی‌کننده پایان سواد زبانی و نوشتاری است. نتیجه این امر از بین رفتن خلاقیت و انعطاف زبانی در پی جهانی‌شدن است. به‌طور کلی اعتقاد عمومی این است که زبانِ فضای مجازی پدیده‌ای مختص قرن بیست‌ویکم و حاوی سبک گرافیکی کاملاً متمایز و پر از اختصار و کاربردهای انحرافی از زبان است و نسل جوانی که هیچ اهمیتی به استانداردها نمی‌دهد، از آن استفاده می‌کند. طبق این روایاتِ اغراق‌آمیز و تحریف‌شده، نوعی فاجعه یا انحطاط زبانی بسیار قریب‌الوقوع است.

در این میان همواره این سؤال بی‌پاسخ مانده است که وقتی مردم زبان را در فضای مجازی استفاده می‌کنند، دقیقاً چه اتفاقی برای آن می‌افتد و به‌لحاظ زبانی، فرهنگی و اجتماعی چه شرایطی به وجود می‌آید که آنها دست به نونویسی‌ها و رفتارهای زبانی به‌ظاهر ناهنجار و غیراستاندارد می‌زنند. به‌نظر می‌رسد با بررسی‌های علمی دقیق و چندجانبه و با در نظر گرفتن موقعیت خاص اینترنت در زندگی روزمره مردم می‌توان به توصیف و تبیینی دقیق‌تر و متفاوت‌تر از آنچه به آن اشاره شد، دست یافت. بنابراین پیش از قضاوت درباره خط و زبان در فضای مجازی لازم است زمینه‌های فناورانه، اجتماعی و فرهنگی آن را در نظر گرفت تا با دید واقع‌بینانه‌تری در این مسیر قدم گذاشت، نه با دیدگاهی حاکی از ترس و تحقیر نسبت به عناصر زبانی در فضای مجازی.

ماهیت پیام‌رسان‌ها و رسانه‌های الکترونیکی، هم‌راستا با ماهیت جهانی اینترنت و استفاده زیاد از آن، بر زبان به‌طورکلی و بر یک زبان خاص تأثیر می‌گذارد. این ابزارهای نوین ارتباطی، ارتباط را تسهیل کرده‌اند و مشکل بنیادی نیز از اینجا شروع می‌شود. تصور عمومی این است که مردم هنگام استفاده از فضای مجازی خودسرانه رفتار می‌کنند و از قوانین جاری در زبان عدول کرده و به‌اصطلاح زبان را خراب می‌کنند؛ ولی این مسأله در نظر گرفته نمی‌شود که کاربران اینترنت همواره تحت فشارهای متعددی ازجمله محدودیت زمانی و سرعت در انتقال اطلاعات و همچنین محدودیت‌های نرم‌افزاری هستند و مجبورند برای آن راهکارهایی بیندیشند و روش‌های جدید را باتوجه به نیاز و امکانات موجود به کار ببرند. می‌توان چنین پنداشت بسیاری از این رفتارها گریزناپذیر و حتی طبیعی‌اند که سبب تسهیل در زبان می‌شود؛ مانند ساختن فعل ساده «زنگیدن» به معنای «تلفن‌زدن» از فعل مرکب «زنگ‌زدن» که کاهش حروف ضمن سرعت در ارتباط و کاهش تلاش انسانی، صرفه اقتصادی در هزینه پیامک دارد. گاهی این تسهیل سبب تغییرات در زبان می‌شود و فناوری به آن سرعت می‌بخشد.

آموزش غیرمستقیم تأثیرگذارتر است

پیشنهاد

دکتر مهدی نیک عهد
پژوهشگر حوزه کودک و رسانه

انیمیشن کوتاه رفقای گرد و غباری (Dust Buddies)، اثری به کارگردانی مشترک بت توماشک (Beth Tomashek) و سم وید (Sam Wade)، محصول سال ۲۰۱۶ امریکا با مدت زمان ۴ دقیقه، انیمیشنی کمدی، تخیلی و فانتزی با محتوایی آموزشی برای سنین کودکی است.

ماجرای انیمیشن رفقای گرد و غباری یا خاکی، داستان پرزهای فرش و موکتی است که در یک خانه زندگی می‌کنند. روزی از روزها ماجرایی رخ می‌دهد که این دوستان تحت شرایطی خاص به کمک همدیگر از یک وضعیت خطرناک رهایی پیدا می‌کنند و موفق می‌شوند از شر مشکلی خلاص شوند.

در واقع این انیمیشن قصد دارد همکاری و مشارکت را به کودکان بیاموزد و به آنها آموزش دهد که در بدترین شرایط هم اگر دغدغه یاری رساندن و احساس مسئولیت نسبت به دوستان و همنوعان داشته باشیم، می‌توانیم حل مسأله کنیم. کودکان ما نیاز دارند تا مفاهیمی چون مهارت‌های زندگی و مهارت‌های ارتباطی را بیاموزند. آنها باید همکاری و احساس مسئولیت نسبت به همدیگر را فارغ از هر جغرافیا، فرهنگ و سیاستی فرابگیرند. در واقع این مفاهیم، پایه‌هایی برای همزیستی سالم و زیستن شاد و در آرامش در کنار یکدیگر است. ضرورت آموزش این مفاهیم برای آن است که در آینده و در نبود والدین یا در شرایطی که از نظارت و چشمان بزرگترها دور هستند هم بتوانند تصمیمات درست و مفید بگیرند. روشن است که هرچه کودکان، در جایگاه آینده سازان

کشور، در معرض آموزش‌های کاربردی بیشتری قرار بگیرند، آینده خود و جامعه را زیباتر ترسیم خواهند کرد.

آموزش دادن مهارت‌های زندگی به کودکان بویژه در سنین پایین بیش از آنکه از گفته‌ها و پندها صورت بگیرد، یادگیری از طریق مشاهده و تقلید است. روشن است که بخش اعظمی از فراگرفتن‌های ما از طریق مشاهده رفتار دیگران و اطرافیان صورت می‌گیرد؛ اما در این بین یادگیری‌های تصویری و از طریق انیمیشن و فیلم هم مفید و مؤثر است و هر قدر این آثار هنری و آموزشی، به فانتزی و خیال‌پردازی کودکان نزدیکتر باشند، تأثیر و جذابیت بیشتری خواهند داشت. یکی از نقاط مهم و مثبت این انیمیشن هم استفاده از عناصری عجیب برای ارائه داستان است و همچنین توانسته به دو ویژگی جان بخشیدن به اشیا و فانتزی و خیالپردازی که از جمله علایق کودکان است، بپردازد.

در واقع در دنیای امروز، که عصر رسانه است و انتقال فرهنگ و مهارت‌ها از طریق محتواها و کلیپ‌های فرهنگی صورت می‌پذیرد و با توجه به اینکه کودکان امروزی چندان توجهی به محتواها و فیلم‌ها و داستان‌های طولانی ندارند، بد نیست که با کلیپ‌ها و انیمیشن‌هایی کوتاه، مفاهیم مهم را به آنها انتقال دهیم؛ البته هر چه این انتقال مفهوم و مهارت غیرمستقیم‌تر باشد؛ تأثیرگذارتر است و کودکان نیز از آن استقبال بیشتری خواهند کرد.

حقایق طبیعی

ضدآفتاب مرغوب

بهاءالدین مرشدی
داستان‌نویس

همین دیروز رسیدیم به آذر. بعضی اسم‌ها انگار توی خاطره ما یک جور دیگری ادا می‌شوند. مثلاً همین آذر را به هر کی بگویی می‌گوید: «آذر، ماه آخر پاییز.» این انگار توضیح واضحات است اما چون نام کتابی است از ابراهیم گلستان، همین ماه ما را یاد آن می‌اندازد و یاد این که بالاخره خزان رو به اتمام است و پشتش زمستان است و بعد هم بهار که می‌آید و خواهد آمد حتماً. همیشه بهار آمده و همین برگ‌های ریخته بر پیاده‌رو دوباره سبز می‌شوند بر درخت‌ها.

یا اصلاً وقتی یاد فصل زمستان می‌افتیم بی‌شک آنهایی که انس و الفتی با ادبیات دارند یاد شعر «زمستان» مهدی اخوان ثالث می‌افتند که می‌گوید: «زمستان است...» و بعد کلی اتفاق دیگر در همین زمستان برای مخاطب می‌سازد و سرمای زمستان را خلق می‌کند. آمدم بنویسم بازخلق می‌کند اما دیدم خودش خلق است. بازخلق یعنی یک چیزی هست و دوباره آن را خلق می‌کنید، اما دیدم زمستان یک چیز است و زمستان خلق شده در کلمات چیز دیگری است. اصلاً انگار ادبیات چیزی دیگر است. چیزی که مانندی ندارد. حتی اگر هزار زمستان بنویسیم باز هزار زمستان است و یک زمستان نیست. مثلاً زمستان اخوان چیزی است و زمستانی که شاعری دیگر خلق می‌کند چیزی دیگر است. این است که خلق زمستان اخوان ثالث خلقی منحصربه‌فرد است. ترکیب‌هایی که اخوان در این شعر می‌سازد عجیب است. ترکیب‌هایی خاص اخوانی است. با دانش ادبیات کهنی که دارد آدم را به اعماق ادبیات قدیم می‌برد اما تصویری تازه می‌سازد. حالا که در فصل‌ها هستیم بد نیست به سهراب سپهری هم سری بزنیم. همان‌جا که از تابستان حرف می‌زند و می‌گوید: «سایه‌ها می‌دانند که چه تابستانی است.» حقیقتاً این تصویر بی‌نظیرترین تصویری است که می‌شود از تابستان به دست داد. تصویری عجیب و واقعی از تابستان. سایه‌های تابستانی هم عجیب‌ترین سایه‌ها هستند. در تابستان وقتی در سایه بخوابید و سرتان در سایه باشد و تن‌تان در آفتاب، خنکی و گرمای توأمان بی‌نظیرترین تجربه‌ای است که در زندگی‌مان می‌توانیم داشته باشیم. سهراب این تجربه را دارد و در تابستان کاشان که طاقت از کف می‌دهید، این تکه شعر معنای بیشتری پیدا می‌کند. یا به قول فروغ فرخزاد که می‌گوید: «من راز فصل‌ها را می‌دانم.» این را وقتی می‌گوید که دارد شعری برای زمستان می‌نویسد و بی‌شک زمستان او با زمستان اخوان دو زمستان جداگانه هستند. زندگی هم که گفتیم زمستانی جداگانه دارد. این‌طوری است که در زمستان، در کوچه باد می‌آید و کلاغ‌های منفرد انزوا در باغ‌های کسالت می‌چرخند. این، شکلی از زمستان است. همین دیروز یک کلاغ در خیابان‌های پرازدحام تهران دیدم. قاری زد و پرواز کرد. بعد به کلاغ فکر کردم که این کلاغ تنها با این قاری که سر داد واقعاً تنهاست؟ کلاغ آیا تنها می‌ماند یا به قول فروغ منفرد و در انزوا است؟ اینها پرسش‌های گاه‌وقتی من است که به همین مفاهیم فکر می‌کنم و می‌گویم چطور می‌شود با این سؤالات زندگی کرد و بعد از کنار سؤالات عبور می‌کنم و می‌گویم زندگی خارج از پرسش‌های من است. زندگی واقعی‌تر از چیزی است که در ذهن من می‌گذرد. زمستان و پاییز و بهار و تابستان ذهن من با آنچه در بیرون رخ می‌دهد متفاوت است و بعد نمی‌دانم کدام حقیقی است. من یا طبیعت؟

بسیج یادآور رویش جوانه‌ها در فصل پاییز

آیین

اسماعیل علوی
دبیر گروه پایداری

در هفته بسیج قرار داریم، هفته‌ای که یادآور سلحشوری، ایثار و ازخودگذشتگی اقشار مختلف مردم در دوران دفاع مقدس و فرصتی برای یادآوری ضرورت استمرار عزت و سربلندی ایران و ایرانی در سایه «وحدت» و «همدلی» ملی است؛ دو عاملی که پلی شدند برای عبور کشور از بحران جنگ و ایام تلخ اشغال شهرها و روستاهای کشورمان توسط دشمن بعثی و خسارت‌های مادی و معنوی بسیاری که در نتیجه جنگ به وطن و هموطنانمان وارد می‌آمد. در این دوران، عیار شخصیت، هویت و فضیلت مردم ایران با بسیج مردمی به‌دست آمده و بر همگان معلوم شد که مردم ایران، ملتی بزرگ و سلحشور است که قادر است در بزنگاه‌های تاریخی و در مهلتی محدود و دشوار، یک تاریخ افتخار بیافرینند. همه ساله چنین ایامی، یاد و خاطره بسیجیان از جان گذشته که با سالروز صدور فرمان امام خمینی(ره) مبنی بر تشکیل سازمان بسیج ملی، همزمان است، تجدید و بهار معنویت و آغاز فصل رویش جوانه‌ها در فصل پاییز تکرار می‌شود، هنوز تصویر چهره‌های مصمم و جان‌های مشتاق به لقای الهی در نظر مردم شهرها و روستاها زنده و قابل بازسازی است. شکوفه‌های ایمان و ایثار که هر شاهد و ناظری را وادار به تجلیل و تکریم می‌کرد و انعکاس‌گر راه و رسم رادمردی و نستوهی ایمان و صلابت وطن‌دوستی بود. هم‌آنانی که موجب شدند در دو قرن اخیر، دفاع مقدس تنها جنگی باشد که بدون از دست دادن کمترین مقدار از خاک میهن از طولانی‌ترین جنگ قرن سرافراز بیرون بیاییم؛ موضوعی که از اهمیت بسیاری برخوردار بوده و باید همواره از آن یاد کرده و به آن ببالیم.

حضور بسیج در صحنه‌های مختلف، صفحه افتخارآمیزی از تاریخ کشورمان را رقم زد و در گستره مناطق مرزی ۵ استان همجوار با کشور عراق به ثبت رساند.

بسیجی پیش از جنگ به صحنه آمده بود، اما با آغاز جنگ تحمیلی جوهره‌ای از خود بروز داد که بیانگر انسان تراز تعالیم مکتب بود که در پرتو انقلاب اسلامی مجال یافت تا هویت آرمانی خود را در عرصه حیات اجتماعی جامه عمل بپوشاند و براساس اندیشه و الگوی‌های پیشرو، آینده کشور را به‌گونه‌ای پیش ببرد که زمینه برای حاکمیت ارزش‌های جوهری فراهم شود، همان ارزش‌هایی که از دیرباز در آفاق فکری هر ایرانی حضور و نمود داشته و ایثار و ازخودگذشتگی در رأس آنها قرار دارد. حضور بسیجیان در عرصه‌های گوناگون ازجمله دفاع مقدس، موجب شد مدیریت کشور از ساماندهی برتر و از ابتکارات کارساز و گره‌گشا برخوردار گردد.

وجه غالب تجربه نهاد بسیج براساس درک دینی استوار بوده و الگوی رفتاری و هنجاری بسیجیان و مطلوب‌های این نهاد نیز بر همین مبنا قابل بازشناسی‌اند. نهاد بسیج و بسیجیان به‌عنوان نمادهای عینی آن در دوران دفاع مقدس، رهیافت‌های تازه‌ای پیش روی مدیران کشور نهاد تا با یاری آن راه‌های عبور از «وضعیت موجود» به «وضعیت مطلوب» را بیابند.

پدیده بسیج، فرصت بازنگری به مفاهیم توضیح‌دهنده وضعیت آرمانی مکتب اسلام را نیز فراهم آورد و آموزه‌های هدایتی کتاب وحی الهی و سنت‌های رفتاری معصومین(ع) با ویژگی‌های فرهنگی - تاریخی، درآمیخته با ویژگی‌های عنصر ایرانی را به‌ظهور رساند. فصل جامع آن اندیشه و این تأثیرپذیری را می‌توان در بسیج و بسیجیان دوران دفاع مقدس یافت. بسیجیان دراین دوره با عزم راسخ و با اتکا به اراده نستوه مردم خواستار بالندگی و توسعه کشور بوده و با روشن‌اندیشی، مدینه فاضله را در عرصه‌های ماورای مناسبات دنیایی جست‌وجو نمی‌کرد و همواره جامعه آرمانی را به عنوان یک چشم‌انداز دست‌یافتنی برمی‌شمرد.

نفی روابط ظالمانه، کسب آزادی‌های مشروع و قطع ایادی بیگانه در امور کشور را می‌توان از برترین شاخصه‌های بسیج این دوران دانست که با همدلی و اتحاد، روزهای جنگ را آفتابی و درخشان رقم زد. بسیجیان با انگیزه الهی پا به عرصه دفاع از تمامیت ارضی و دفع شر دشمنان نهادند و با رهبری داهیانه امام خمینی(ره) سرنوشت جنگ را با ایثار جان و مال به‌گونه‌ای رقم زدند که فصلی پرافتخار را در تاریخ ایران به نام آنان گشود.

امروز هم انسان ایرانی که دل در گرو استقلال و توسعه کشور دارد، به دستاوردهای بزرگ نهاد بسیج در دوران دفاع مقدس می‌بالد و در راه پاسداری از موهبت استقلال و آزادی همچون رادمردان بسیجی آن دوران آماده فداکاری است. بسیجی دوران دفاع مقدس در پرتو استقلال فارغ از سیطره اجانب به ایرانی آباد و سربلند می‌اندیشید و امیدوارانه چشم به افقی روشن داشت. امروز نیز به رغم جزر و مد حوادث با پیچیدگی‌های بسیار هرکس به استقلال و پیشرفت کشور می‌اندیشد استوارتر از همیشه آماده مقابله با هرگونه توطئه بوده و همچون بسیجیان دهه ۶۰ مصمم است تا بهای زیادی برای آن بپردازد و از کیان کشور پاسداری کند.

عکس نوشت

خانه طراحان انقلاب اسلامی پس از اولین دیوارنگاره فوتبالی به مناسبت جام جهانی ۲۰۲۲ قطر در روز ۲۲ آبان ماه، این بار پس از بازی اول تیم ملی فوتبال ایران مقابل انگلیس که مهدی طارمی در آن خوش درخشید و ۲ گل به تیم حریف زد، طرحی جدید را با تصویری از بازیکنان تیم ملی و سلحشوران رونمایی کرد. در توضیح این دیوارنگاره آمده است: پهلوانان ایران زمین که در عرصه‌های نبرد خوش درخشیدند حالا راهنما و پشتیبان دلاورمردان فوتبالی ایران هستند و مثل مردم عزیز ایران چشم امیدشان به این فوتبالیست‌های غیور ایرانی است که «تا پای جان برای ایران» بجنگند. مهدی تقی‌پور طراحی گرافیک، سیدمصطفی حسینی تصویرسازی و مجتبی حسن‌زاده طراحی نوشتار این دیوارنگاره را انجام داده‌اند./ ایسنا